

İmsak vaktini geçirmek ve erken iftar açmak

Sabahattin Aksakal: “İmsak geçtiği halde farkında olmadan yemek yiyen birisi ne yapmalı? Orucu bozulmuş mudur? Bozulduysa o gün yemeye devam edebilir mi? İftarı sehven erken açan birisi, artık yemeye devam edebilir mi? Yemeye devam ederse kaza mı, kefaret mi gerekir?

İmsak için ezan okunmaya başlandığı anda, yemeyi ve içmeyi derhal kesmek lâzım. Bu süre sehven de olsa aşılsa oruç tehlikeye girer. Fakat imsaktan sonra yanlışlıkla az bir süre, meselâ beş dakikadır yediğini fark eden birisi, orucuna devam eder. Sonradan ihtiyaten o günün orucunu bir gün kaza eder.

İmsaktan yarım saat gibi hayli bir zaman geçtiği halde, hâlâ yanlışlıkla yemeye devam ettiğini fark eden birisi ise, o günkü orucunu ifsat etmiş olur.

Keza gün ortasında sehven oruç yiyen, ya da iftar oldu zannıyla—mesela saati ileri ayarlanmış olmak gibi bir nedenle—sehven erken açan birisi de orucunu ifsat etmiş olur.

Orucu yanlışlıkla ifsat etmenin cezası ve kefareti yoktur. Ancak oruç bozulmuş olduğu için bilahare bir gün kaza eder. Yanlışlıkla oruç bozan birisinin o gün artık oruçlu kalmasına gerek kalmamıştır. O gün orucunu yiyebilir. Bundan ona ceza veya kefaret gerekmez. Fakat böyle birisinin ulu orta oruç yememesi, işi gizli tutması edebinin, saygısının ve olgunluğunun ifadesidir.

Sehven oruç yemekle, unutarak oruç yemek bir değildir. Unutmak sehiv değildir. Unutmak ve yanlış etmek iki ayrı fiildir.

Unutarak oruç yemek, oruç olduğunu hatırlamayarak yemek içmekten ibarettir. Unutarak oruç yemek orucu bozmaz. Bu kişi oturup bir güzel su içse de, bir güzel yemek yese de orucu bozulmaz. Böyle birisi orucuna devam eder ve sonradan kaza etmez.

Sehven oruç yiyen birisi ise oruç olduğunu biliyor. Mesela abdest alırken oruç olduğunu bildiği halde ağzına fazla su alıp boğazına su kaırsa ve yutsa orucu bozulur. Artık o gün orucunu--teğhir etmemekle beraber—yiyebilir. Sonradan kaza eder. Buna kefareet gerekmiyor.